

ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ. Nr. 90000067986

Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu pagasts, Ropažu novads, LV-2130

Tālr. 67910518

novada.dome@ropazi.lv

LĒMUMS

Ulbrokā

2021.gada 23.decembrī

Nr.546

(prot.Nr.21/2021,1.§)

Par saistošo noteikumu Nr. __ „ Par Ropažu novada pašvaldības vienreizēja pabalsta sniegšanu Stopiņu pagasta un Garkalnes pagasta iedzīvotājiem, kuriem siltumenerģijas piegādi ar dabas gāzes apkuri nodrošina PA “Saimnieks” un PSIA “Garkalnes Komunālserviss”, siltumenerģijas apgādes tarifa izdevumu daļējai segšanai” apstiprināšanu

Pamatojoties uz straujo energoresursu cenu kāpumu visā Latvijas teritorijā, tai skaitā arī Ropažu novadā un tās būtisko ietekmi uz Ropažu novada iedzīvotāju maksātspēju, un valstī izsludināto ārkārtējo situāciju, kas rada negatīvo ietekmi un spriedzi ģimenēs, un būtiski ietekmē iedzīvotāju maksātspēju ir izstrādāts saistošo noteikumu projekts, Par Ropažu novada pašvaldības vienreizēja pabalsta sniegšanu Stopiņu pagasta un Garkalnes pagasta iedzīvotājiem, kuriem siltumenerģijas piegādi ar dabas gāzes apkuri nodrošina PA “Saimnieks” un PSIA “Garkalnes Komunālserviss”, siltumenerģijas apgādes tarifa izdevumu daļējai segšanai”.

[1] Latvijas Gāzes mājas lapā publicēta šāda informācija:

“2022.gada pirmajā pusgadā dabasgāzes tirdzniecības gala tarifi mājstāmvienībām atkarībā no patēriņa pieaugs par 3.8 eirocentiem par katru patērēto kilovatstundu (kWh), iekļaujot pievienotās vērtības nodokli (PVN) un akcīzes nodokli, ja dabasgāze tiek izmantota kā kurināmais.

Mājstāmvienībām, kas patērē līdz 250 kubikmetriem (līdz 2 635 kWh) dabasgāzes gadā, diferencētais tirdzniecības gala tarifs ar pievienotās vērtības nodokli (PVN) un akcīzes nodokli 2022. gada pirmajam pusgadam pieaugs no 0,0678226 eiro/kWh līdz 0,1045819 eiro/kWh, bet mājstāmvienībām, kas patērē no 250 līdz 500 kubikmetriem dabasgāzes (2635.1 - 5269 kWh), gala tarifs kāps no 0,0549548 eiro/kWh līdz 0,0917141 eiro/kWh. Savukārt mājstāmvienībām, kas patērē no 500 līdz 25 000 kubikmetriem (5269.1 - 263450 kWh) dabasgāzes gadā, gala tarifs palielināsies no 0,03954 eiro/kWh līdz 0,0762993 eiro/kWh.

Fiksētā maksa par dabasgāzes sadali paliek nemainīga - 3,27 eiro mēnesī ar PVN, pie atļautās slodzes līdz 6 kubikmetriem stundā. Piemēram, mājstāmvienībai, kas izmanto

dabasgāzi ēdiena gatavošanai un patērē 4 m³ mēnesī, vidējais ikmēneša maksājums būs aptuveni 7.67 eiro, līdzšinējā 6.12 eiro vietā.[..]

Tā kā dabasgāzes cenas Latvijā ir piesaistītas Rietumeiropas dabasgāzes tirdzniecības biržu indeksiem, šajos tirgos notiekošie ekonomiskie un ģeopolitiskie notikumi, kuru rezultātā jau kopš 2021. gada aprīļa ir novērojams straujš dabasgāzes cenu kāpums, sasniedzot vēsturiski augstākos cenu līmeņus, ietekmē arī Latvijas iedzīvotāju izmaksas par dabasgāzi.

Aukstā ziema 2021. gada pirmajā ceturksnī, kā arī ekonomikas atkopšanās pēc Covid-19 krīzes, ir radījusi strauju dabasgāzes pieprasījuma pieaugumu ne tikai Eiropā, bet visā pasaulē, jo īpaši Āzijas tirgos, tādējādi paaugstinot dabasgāzes cenas līdz rekordaugstiem līmeņiem. Sašķidrīnātās dabasgāzes (LNG) ražotāji iepriekšējos gados Eiropas tirgiem (t.sk. Baltijai) piegādātās LNG kravas realizē Āzijas tirgos, kur dabasgāzes cena ir vēl augstāka nekā Eiropā, tādējādi radot resursa deficītu. Tāpat arī kavējas process ar Nord Stream 2 cauruļvada sertifikāciju. Arī Eiropas Savienības uzsāktais “Zaļais kurss”, lai mazinātu CO₂ izmešus un globālo sasilšanu, ir mazinājis fosilo kurināmo – akmeņogļu, naftas un lignīta izmantošanu Eiropas enerģētikā, pieprasījumu pēc dabasgāzes palielinot vēl vairāk. Savukārt atjaunojamo energoresursu saražošanas jaudas joprojām ir nepietiekamas.

2021.gadā notika vairākkārtējs dabasgāzes cenas pieaugums, salīdzinājumā ar 2020. gadu, cenai pārsniedzot pat 90 eiro par megavatstundu. Arī šā brīža nākotnes cenu prognozes liecina, ka dabasgāzes cena ziemas mēnešos saglabāsies šajā cenu līmenī. Neskatoties uz to, pārdomāti veicot dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē un, lielāko daļu mājsaimniecību vajadzībām nepieciešamās dabasgāzes iegādājoties vasaras mēnešos, kad cenas bija vēl samērā zemas, dabasgāzes cenu mājsaimniecībām esam varējuši nodrošināt 50.63 eiro par megavatstundu, kas ir aptuveni par 41% zemāka nekā biržā, tādējādi pasargājot mājsaimniecības no vēl lielāka cenu kāpuma apkures sezonā.

Atgādinām, ka kopējo dabasgāzes maksājumu mājsaimniecībām veido piecas komponentes:

- dabasgāzes cena, ko ietekmē resursa cenas svārstības, pasaules tirgos un kas tiek aprēķināta atbilstoši SPRK apstiprinātajai metodikai,
- maksa par pārvades pakalpojumu, ko aprēķina un ar SPRK saskaņo AS “Conexus Baltic Grid”,
- sadales operatora pakalpojumi, kuru tarifus aprēķina un ar SPRK saskaņo AS “Gasos”,
- kā arī akcīzes un pievienotās vērtības nodoklis, ko regulē valsts. “

[2] V.Paulāne informē, ka katru gadu energoresursu cenas ir augušas, bet tas ir noticis ļoti pakāpeniski, neizjūtot straujus kāpumus. Šī gada rudenī gāzes cena pieauga strauji un neprognozēti, tāpēc cena par siltumenerģiju ir būtiski augusi daudzās valstīs, visā Latvijā, un arī Ropažu novadā. 2021. gada laikā gāzes cena ir palielinājusies gandrīz 6 reizes – no 16,08 EUR par MWh janvārī līdz 93,13 EUR par 1 MWh novembrī. Maksā par apkuri tieši gāzes cena veido būtiskāko daļu.

Dabasgāzes iepirkumā var izvēlēties vai nu fiksēto cenu par megavatstundu (MWh) vai par mainīgu cenu biržā. Fiksētās cenas gadījumā dabasgāzes cena ir nemainīga visā līguma darbības laikā neatkarīgi no biržas cenām. Pērkot gāzi par mainīgu cenu biržā tā var būt svārstīga un atkarīga no vairākiem dabasgāzes cenu ietekmējošiem faktoriem, un līguma cena vienmēr būs mainīga.

Atveroties dabasgāzes piegādes tirgum Ropažu novada pašvaldības aģentūrā “Saimnieks” (turpmāk – P/A Saimnieks) sākotnēji tika veikti iepirkumi par cenas izvēles kritēriju izvēloties fiksēto cenu, slēdzot līgumu ar termiņu ne vairāk par vienu gadu un analizējot dabasgāzes tirgus situāciju saistībā ar cenu kritumiem un kāpumiem. Sākot no 2020. gada trešā ceturkšņa P/A Saimnieks iepirkumā izvēles kritērijs bija TTF (*Title Transfer Facility*) biržas cena, balstoties uz dabasgāzes tirgus situāciju. Visā iepriekšējo dabasgāzes līgumu izpildes laikā dabasgāzes iepirkuma cenas kritērija izvēle bija saimnieciski pamatota, izvēloties izdevīgāko un zemāko cenu.

Aģentūra reaģējot uz situāciju ar augstajām TTC biržas cenām dabasgāzes tirgū (š.g. decembra mēnesī 80 EUR/MWh), lūdza dabasgāzes tirgotājiem iesniegt cenu piedāvājumus fiksētās cenas likmei, tomēr izanalizējot iesniegtos piedāvājumus un tirgus prognozes pieņēma, ka šobrīd fiksētā cena (aptuveni 120 EUR/MWh) ir ekonomiski un saimnieciski neizdevīga.

P/A “Saimnieks” sniegtais dabasgāzes biržas cenas un siltumenerģijas tarifa pieauguma salīdzinājums 2020. un 2021.gadā:

Mēnesis	Dabasgāzes biržas cena 2020. gads EUR/MWh[1]	Siltumenerģijas tarifs 2020 gads bez PVN, EUR/MWh	Dabasgāzes biržas cena 2021. gads EUR/ MWh[2]	Siltumenerģijas tarifs 2021. gads bez PVN, EUR/MWh
janvāris	14,88	46,07	16,08	41,42
februāris	11,69	46,06	19,75	45,72
marts	9,68	46,08	17,74	44,80
aprīlis	8,78	46,25	17,76	45,74
maijs	6,86	47,60	20,56	46,73
jūnijs	5,12	51,57	24,98	51,72
jūlijs	5,13	51,10	28,78	59,49
augusts	5,40	50,31	35,69	65,97
septembris	7,89	38,36	43,69	60,82
oktobris	11,26	37,45	63,66	76,66
novembris	14,25	39,74	93,13	132,76
decembris	13,84	39,28	81,11	

Šobrīd Siltumenerģijas maksa veidojas no pastāvīgās daļas, mainīgās daļas, kas aprēķināma pēc reālā energoresursu patēriņa un normatīvajos aktos noteiktajiem nodokļiem:

[3] Līdzīga situācija ir arī Ropažu novada Garkalnes pagasta Upesciemā, kur dabasgāzi siltumenerģijas ražošanai izmanto pašvaldības SIA “Garkalnes Komunālserviss” un dabasgāzes cena ir piesaistīta TTF biržas cenai, balstoties uz dabasgāzes tirgus situāciju.

Veicot aprēķinus ir konstatēts, ka:

1. Garkalnes pagastā SIA “Garkalnes Komunālserviss” klientiem 62 dzīvokļi
Pašvaldības iespējamais vienreizējais pabalsta apmērs :

pabalsta apmērs EUR	Uz dzīvokļu skaitu	papildus piemaksa par deklarēto nepilngadīgo, invalīdu vai pensionāru.
	62	15 EUR
50.00	3100.00	4495.00

2. Ropažu novada pašvaldības aģentūra “Saimnieks” klientiem 2114 dzīvokļi.
Pašvaldības iespējamais vienreizējais pabalsta apmērs :

pabalsta apmērs eur	Uz dzīvokļu skaitu	papildus piemaksa par deklarēto nepilngadīgo, invalīdu vai pensionāru.
	2114	15 EUR
50.00	105700.00	153265.00

3. Ropažu novada pašvaldības aģentūra “Saimnieks” un SIA “Garkalnes Komunālserviss” kopā klientiem ir 2176 dzīvokļi.

Pašvaldības iespējamais vienreizējais pabalsta apmērs :

pabalsta apmērs EUR	Uz dzīvokļu skaitu	papildus piemaksa par deklarēto nepilngadīgo, invalīdu vai pensionāru.
	2176	15 EUR
50.00	108800.00	157760.00

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī lai mazinātu siltumenerģijas gala tarifa pieaugumu iedzīvotājiem apkures periodā, kā arī ņemot vērā, ka atbilstoši Ministru kabineta 2021.gada 9.oktobra rīkojumam Nr.720 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” joprojām valstī, lai apturētu straujo Covid-19 infekcijas izplatību, ir izsludināta ārkārtējā situācija, kas būtiski ietekmē iedzīvotāju maksātspēju, Ropažu novada domei nepieciešams pieņemt saistošos noteikumus par atbalsta pasākumiem.

4] Saskaņā ar likumu “Par pašvaldībām” 7.panta otro daļu, šā likuma 15.pantā paredzēto autonomo funkciju izpildi organizē un par to atbild pašvaldības. Šo funkciju izpilde tiek finansēta no attiecīgās pašvaldības budžeta, ja likumā nav noteikts citādi.

Saskaņā ar likumu “Par pašvaldībām” 12.pantu, pašvaldības attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi realizēt savas iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tas nav Saeimas, Ministru kabineta, ministriju, citu valsts pārvaldes iestāžu, tiesas vai citu pašvaldību kompetencē vai arī ja šāda darbība nav aizliegta ar likumu. Saskaņā ar likumu “Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 1.punktu, viena no pašvaldību autonomajām funkcijām ir organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde, sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds.

Saskaņā ar likumu "Par pašvaldībām" 43.panta trešo daļu, dome var pieņemt saistošos noteikumus arī, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi.

Saskaņā ar likumu "Par pašvaldībām" 21.panta otro daļu, domes darbībai un lēmumiem jābūt maksimāli lietderīgiem.

Ievērojot iepriekš minēto un pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 7.panta otro daļu, 12., 14.panta pirmās daļas 1.punktu, 15.panta pirmās daļas 1.punktu un 21.panta pirmās daļas 27.punktu un otro daļu, 43.panta trešo daļu, 45.panta otro, trešo un piekto daļu, **Ropažu novada dome nolemj:**

1. Apstiprināt saistošos noteikumus Nr. __ „ Par Ropažu novada pašvaldības vienreizēja pabalsta sniegšanu Stopiņu pagasta un Garkalnes pagasta iedzīvotājiem, kuriem siltumenerģijas piegādi ar dabas gāzes apkuri nodrošina PA "Saimnieks" un PSIA "Garkalnes Komunālserviss", siltumenerģijas apgādes tarifa izdevumu daļējai segšanai".
2. Plānotos finanšu līdzekļus pabalsta izmaksai piešķirt no Ropažu novada pašvaldības kopbudžeta - Stopiņu pagasta un Garkalnes pagasta budžeta daļas.
3. Triju darbdienu laikā Juridiskā, publisko iepirkumu un personālvadības departamentam pēc lēmuma parakstīšanas elektroniskā veidā nosūtīt saistošos noteikumus atzinuma sniegšanai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

Ropažu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja

V.Paulāne